

**LIETUVOS RESPUBLIKOS PAPILDOMOSIOS IR ALTERNATYVIOSIOS SVEIKATOS
PRIEŽIŪROS ĮSTATYMO NR. XIII-2771 10 IR 25 STRAIPSNŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMO 10 STRAIPSNIO PAKEITIMO
PROJEKTO**

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, parengto projekto tikslai ir uždaviniai.

Lietuvos Respublikos papildomosios ir alternatyviosios sveikatos priežiūros įstatymo Nr. XIII-2771 10 ir 25 straipsnių pakeitimo įstatymo (2021 m. birželio 17 d. Nr. XIV-405) 10 straipsnio pakeitimo projekto (toliau – įstatymas, įstatymo projektas) rengimą paskatinusios priežastis – siekis praplėsti asmenims, norintiems praktikuoti papildomosios ir alternatyviosios sveikatos priežiūros (toliau – PASP) paslaugas ir gauti PASP sveikatos priežiūros natūraliosios ir liaudies medicinos srities biologinio poveikio paslaugų grupės paslaugų teikimo PASP specialisto licenciją, naujomis studijų programomis.

Lietuvos Respublikos papildomosios ir alternatyviosios sveikatos priežiūros įstatymo Nr. XIII-2771 10 ir 25 straipsnių pakeitimo įstatyme (2021 m. birželio 17 d. Nr. XIV-405), kuris įsigaliojo nuo 2021 m. liepos 1 d., buvo įtvirtinta, jog fizinis asmuo, siekiantis gauti šio įstatymo 9 straipsnio 2 dalies 3 punkte nurodytą PASP specialisto licenciją, turi turėti aukštąjį išsilavinimą arba jam lygiavertę aukštojo mokslo kvalifikaciją, įgytą baigus medicinos arba reabilitacijos, arba odontologijos, arba farmacijos, arba burnos priežiūros, arba visuomenės sveikatos, arba mitybos, arba biologijos, arba genetikos, arba mikrobiologijos, arba molekulinės biologijos, arba biofizikos, arba biochemijos, arba veterinarijos studijų krypties studijas, ir sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka būti baigęs mokymus. PASP įstatyme 9 straipsnio 2 dalies 3 punkte reglamentuojamos PASP specialistų licencijų rūšys - PASP natūraliosios ir liaudies medicinos srities biologinio poveikio paslaugų grupės paslaugų teikimo licencija. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2022 m. balandžio 5 d. įsakymu Nr. V-2199 „Dėl papildomosios ir alternatyviosios sveikatos priežiūros sričių paslaugų grupėms ir (ar) pogrupiams priskiriamų konkrečių paslaugų sąrašo ir jo sudarymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ biologinio poveikio paslaugų grupei priskiriamos fitoterapijos, hirudoterapijos, apiterapijos, endobiogenikos ir miško terapijos paslaugos.

Šiuo metu Įstatymo 10 str. 1 d. 2 p. reglamentuojama kokią aukštojo mokslo kvalifikaciją įgijus galima praktikuoti PASP natūraliosios ir liaudies medicinos srities biologinio poveikio paslaugų grupes. Šiai grupei priskirta ir miško terapijos paslauga, kurios negali teikti asmenys baigę psichologijos studijų krypties studijas, o šiandien būtent didelė dalis psichologų tiek Lietuvoje, tiek užsienio šalyse yra įsisavinę miško terapijos programas ir jas integruotai taiko klinikinėje bei pedagoginėje praktikoje. Pažymėtina, jog su medicinine psichologija susijusios disciplinos sudaro apie 30 proc. gamtos ir miško terapijos pagrindų bei poveikio sveikatai programos turinio, kita vertus gamtos terapijos mokslų disciplinos užima reikšmingą vietą ir medicinos psichologų studijų programoje.

Taip pat biologinio poveikio grupei priskirta ir endobiogenikos paslauga, kurios šiandien negali praktikuoti asmenys, turintys aukštojo mokslo kvalifikaciją, įgytą baigus slaugos ir akušerijos studijų programas, o tai diskriminuoja šiuos specialistus prieš kitus PASP nurodytus medicinos, reabilitacijos, odontologijos, farmacijos, burnos priežiūros, visuomenės sveikatos ir t.t., nes slaugos ir akušerijos studijos apima išsamius mokymosi dalykus (anatomija, fiziologija, patloginė fiziologija, biochemija, farmakologija ir kt.) bei pačios programos yra išsamios, todėl šių specialistų žinios ne tik kad nenusileidžia kitiems, bet pranoksta kai kurių kitų studijų programų suteikiamas žinias.

Dėl nurodytų priežasčių tikslinga papildyti PASP natūraliosios ir liaudies medicinos srities biologinio poveikio paslaugų grupę naujomis studijų programomis. Tuomet asmenys, turintys aukštojo mokslo kvalifikaciją, įgytą baigus psichologijos, slaugos ir akušerijos studijų programas bei sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka būti baigę mokymus galės gauti PASP natūraliosios ir liaudies medicinos srities biologinio poveikio paslaugų grupės paslaugų teikimo licenciją.

Pagrindinis įstatymo projekto tikslas – praplėsti PASP natūraliosios ir liaudies medicinos srities biologinio poveikio paslaugas teikiančių specialistų grupę.

Įstatymo projekto uždavinys – papildyti natūraliosios ir liaudies medicinos srities biologinio poveikio PASP paslaugų grupę papildomomis psichologijos, akušerijos ir slaugos studijų programomis.

2. Įstatymų projektų iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai.

Projektus parengė Seimo narė Rimantė Šalaševičiūtė, bendradarbiaujant su Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija.

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami įstatymų projektuose aptarti teisiniai santykiai.

Lietuvos Respublikos papildomosios ir alternatyviosios sveikatos priežiūros įstatymo Nr. XIII-2771 10 ir 25 straipsnių pakeitimo įstatyme šiuo metu nustatyta, kad fizinis asmuo, siekiantis gauti PASP natūraliosios ir liaudies medicinos srities biologinio poveikio grupei priskirtos PASP paslaugos PASP specialisto licenciją, turi turėti aukštąjį išsilavinimą arba jam lygiavertę aukštojo mokslo kvalifikaciją, įgytą baigus medicinos arba reabilitacijos, arba odontologijos, arba farmacijos, arba burnos priežiūros, arba visuomenės sveikatos, arba mitybos, arba biologijos, arba genetikos, arba mikrobiologijos, arba molekulinės biologijos, arba biofizikos, arba biochemijos, arba veterinarijos studijų krypties studijas, ir sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka būti baigęs mokymus. Reikalavimas būti baigusiam šiame punkte nurodytus mokymus netaikomas asmeniui, turinčiam aukštąjį išsilavinimą arba jam lygiavertę aukštojo mokslo kvalifikaciją, įgytą baigus studijų programą pagal PASP sveikatos priežiūros natūraliosios ir liaudies medicinos srities biologinio poveikio paslaugų grupę, arba asmeniui, turinčiam užsienio valstybėje įgytą ir teisės aktų nustatyta tvarka Lietuvos Respublikoje pripažintą aukštąjį išsilavinimą arba jam lygiavertę aukštojo mokslo kvalifikaciją, įgytą baigus studijų programą pagal PASP natūraliosios ir liaudies medicinos srities biologinio poveikio paslaugų grupę;

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama.

Papildyti Įstatymo 10 str. 1 dalies 2 punktą psichologijos, slaugos ir akušerijos studijų krypties studijomis.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant įstatymų projektus toks vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru dokumentu), galimos neigiamos priimtų įstatymų pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta.

Priėmus Įstatymo projektą bus sudarytos sąlygos asmenims, turintiems psichologo, slaugos ir akušerio aukštojo mokslo kvalifikaciją, praktikuoti PASP natūraliosios ir liaudies medicinos srities biologinio poveikio PASP paslaugas. Taip pat suteikiama galimybė pacientams gauti profesionalias, kokybiškas PASP paslaugas, turint didesnę pasiūlą PASP specialistų.

6. Kokią įtaką įstatymai turės kriminogeninei situacijai, korupcijai.

Priimtas Įstatymo projektas neigiamos įtakos kriminogeninei situacijai ir korupcijai neturės.

7. Kaip įstatymų įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai.

Įstatymų nuostatų įgyvendinimas įtakos verslo sąlygoms ir jo plėtrai neturės.

8. Ar įstatymų projektai neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams

Įstatymų projektų nuostatos neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams.

9. Įstatymų inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios.

Papildomų įstatymų priimti ar pakeisti nereikės.

10. Ar įstatymų projektai parengti laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o įstatymų projektų sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

Įstatymų projektai parengti laikantis Valstybinės kalbos įstatymo, Teisėkūros pagrindų įstatymo reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas. Įstatymų projektų sąvokos ir jas įvardijantys terminai suderinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

11. Ar Įstatymų projektai atitinka Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas bei Europos Sąjungos dokumentus.

Įstatymų projektuose reglamentuojami klausimai atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvenciją ir Europos Sąjungos teisės nuostatas.

12. Jeigu įstatymams įgyvendinti reikia įstatymų lydinių aktų, – kas ir kada juos turėtų parengti, šių aktų metmenys.

Įstatymui įgyvendinti reikės pakeisti papildomosios ir alternatyviosios sveikatos priežiūros natūraliosios ir liaudies medicinos srities biologinio poveikio paslaugų grupės endobiogenikos paslaugos teikimo pavyzdinį protokolą ir papildomosios ir alternatyviosios sveikatos priežiūros natūraliosios ir liaudies medicinos srities biologinio poveikio paslaugų grupės miško terapijos paslaugos teikimo pavyzdinį protokolą.

13. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymams įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais).

Įstatymams įgyvendinti papildomų valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų neprireiks.

14. Įstatymų projektų rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados.

Negauta.

15. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiems projektams įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis.

Papildomoji ir alternatyvioji sveikatos priežiūra, miško terapija, endobiogenika.

16. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai

-

Teikia:

Seimo narė Rimantė Šalaševičiūtė